

Παναγιώτης Μαυροειδής

Το δίλημμα **μαύρος/βρώμικος καπιταλισμός ή πράσινος/καθαρός καπιταλισμός**, στα μυαλά των επιχειρήσεων και των καπιταλιστών, δεν υπάρχει. Το κίνητρο είναι απλό και είναι το **κέρδος**. Δείτε πως τρέχουν για “πράσινες” επενδύσεις ΕΛΠΕ, MOTOROIL, TOTAL...

Business
**Το πράσινο όραμα: Τι σχεδιάζουν
Motor Oil και ΕΛΠΕ στις ΑΠΕ**

Καρίνα Πρωτοπατάριου

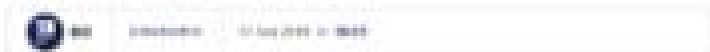
Θα πει κανείς, κατανοητό αυτό, αλλά **δεν είναι αλήθεια καλύτερα να έχουμε να αντιπαλέψουμε ένα καπιταλισμό κάπως πιο φιλο-περιβαλλοντικό;**

Ωραίο ακούγεται σε πολλούς, αλλά στην πράξη, **αυτό δεν παίζει** πραγματικά. Όχι κυρίως επειδή υπάρχουν ψέματα, παραπληροφόρηση κλπ, αλλά για ένα πολύ ουσιαστικό λόγο: Στο βαθμό που **η ενέργεια παράγεται για να πωληθεί ώστε να προκύπτει κέρδος**, είναι απολύτως **λογικά** τα παρακάτω:

α. Επιδιώκεται η παραγωγή όλο και **μεγαλύτερης ποσότητας ενέργειας** που θα καταναλώνεται για την κάλυψη όλο και **μεγαλύτερου όγκου παραγωγής και κατανάλωσης**, που πρέπει διαρκώς να διευρύνεται, ακόμη και αν αφορά άχρηστα ή χίλιες φορές περιττά πράγματα. Θα αρκούσε να αναφέρει κανείς το παράδειγμα της Γερμανίας

όπου από τη μια μεριά το ποσοστό ενέργειας από ΑΠΕ αυξάνει, αλλά από την άλλη το «αποτύπωμα άνθρακα» αυξάνει, καθώς αυξάνεται η συνολική παραγωγή ενέργειας η οποία σε αυξανόμενο ποσοστό εξάγεται. Εδώ πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι καμία μορφή ενέργειας δεν είναι απολύτως “καθαρή” (ας σκεφτούμε μόνο τον πόλεμο που θα ξεσπάσει σύντομα για την εξόρυξη των μετάλλων που χρησιμοποιούνται στα φωτοβολταϊκά)

Βρετανοί και Γάλλοι έρχονται για επενδύσεις σε φωτοβολταϊκά

Η βρετανική National Grid και η γαλλική TOTAL, ENEL πήραν την άδεια της Βρετανικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων για δύο ισχύοντα επενδυτικά προγράμματα 384 εκατ. ευρώ.

β. Η όλο και μεγαλύτερη ποσότητα ενέργειας θα πρέπει να παράγεται με την επιλογή εκείνου του “μίγματος” τεχνολογιών που θα διασφαλίζει διαρκώς όχι γενικά την καλύτερη **απόδοση** (με όρους τεχνικούς), αλλά τη **μεγαλύτερη δυνατή**

κερδοφορία

γ. Στο πλαίσιο αυτό, η οργάνωση παραγωγής και διάθεσης ενέργειας, διευκολύνεται καλύτερα από ένα γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο που θα υπηρετεί την πλήρη **ιδιωτικοποίηση** (εκτός εκεί και τότε που το κράτος θα πρέπει άμεσα να τα σκάσει για βαριές υποδομές) και φυσικά με **καθήλωση μισθών** των εργαζομένων και εξανδραποδισμό των εργασιακών σχέσεων.

Αποτέλεσμα αυτού του ενεργειακού μοντέλου που αντιστοιχεί απόλυτα στη λογική της **διαρκούς οικονομικής μεγέθυνσης** (που κάθε άλλο παρά ταυτίζεται με την κοινωνική ανάπτυξη) και κερδοφορίας του καπιταλισμού, είναι η **περιβαλλοντική υποβάθμιση**, η **ενεργειακή ανισότητα** και **φτώχεια** για την εργαζόμενη πλειοψηφία και η **εξουθένωση των εργαζομένων** στον κλάδο ενέργειας.

Το πρόταγμα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς είναι ακριβώς **αντίστροφο**:

Ξεκινάμε από τη θέση για **ενέργεια έξω από το πλαίσιο της αγοράς και της καπιταλιστικής κερδοφορίας**, που θα παράγεται όχι για να πωληθεί και να καλύψει την κατανάλωση γενικά, αλλά για να ανταποκριθεί στην κάλυψη άλλου τύπου **κοινωνικών θεμελιωδών αναγκών**, με ίση πρόσβαση σε αυτήν και με τη **μέγιστη δυνατή προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση των φυσικών πόρων**.

Μόνο αυτό το πλαίσιο, έχει τις αναγκαίες (όχι ωστόσο και ικανές) προϋποθέσεις:

- α. για τη μέγιστη δυνατή **εξοικονόμηση** και **ορθολογική χρήση ενέργειας**,
- β. τη **σταδιακή μετάβαση σε όσο το δυνατόν πιο καθαρές μορφές ενέργειας** ανεξάρτητα από το αν αυτές έχουν ακόμη τα “μειονεκτήματα” της χαμηλής απόδοσης και του “μικρού περιθωρίου κέρδους” και
- γ. στον προσανατολισμό της **έρευνας** σε ανάλογη κατεύθυνση

Η αριστερά δεν έχει νόημα να χωρίζεται στην αριστερά του άνθρακα, του φυσικού αερίου ή των ΑΠΕ. Ας διδαχτούμε λίγο και από τον ταξικό αντίπαλο....

Αντίθετα, **θέτουμε το ερώτημα της τεχνολογίας**, των μορφών ενέργειας, – καθότι καθόλου αδιάφοροι δεν είμαστε για αυτό (παίρνουμε συγκεκριμένη θέση που μεταξύ των άλλων ορίζεται από τις ανάγκες τόσο της εξοικονόμησης ενέργειας/πόρων, όσο και της μετάβασης προς όλο και πιο καθαρές και ανανεώσιμες μορφές)-, αλλά εντάσσοντάς το εντός της ουσιαστικής συζήτησης για το **αναγκαίο ενεργειακό και παραγωγικό μοντέλο.**

Θέλοντας και μη, τίθεται το θέμα της ανατροπής του καπιταλιστικού πλαισίου της αγοράς, αλλά και άμεσα η διεκδίκηση στόχων σε αυτή την κατεύθυνση.

Όσο είναι αλήθεια πως ο ένοχος για την κλιματική αλλαγή δεν είναι ο “άνθρακας” γενικώς, άλλο τόσο είναι αλήθεια ότι η λύση δεν είναι κάποια άλλη μορφή ενέργειας γενικώς, αλλά η αναζήτηση εκείνου του πλαισίου στο οποίο οι απαντήσεις περί τεχνολογίας δε θα κυβερνώνται:

- ούτε από τη λογική του κέρδους,
- ούτε από τη λογική της συνεχούς οικονομικής ανάπτυξης,
- ούτε από την χωρίς έλεγχο δράση των εταιρειών ή των κρατών.

Και κάτι ακόμη: οι θέσεις της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς, οφείλουν να διατυπώνονται ταυτόχρονα με την έγνοια για το **ποιος** θα δράσει υπέρ αυτών, από την άποψη των αναγκών του, σημερινών και αυριανών. Αλλιώς θα πρόκειται για σχεδιασμούς στην άμμο, ανεξάρτητα από ορθές πλευρές τους. Όσο και αν έχουν τεράστια σημασία αγωνιστικής διαπαιδαγώγησης και αυτοπεποίθησης τα πολυποίκιλα ξεσπάσματα σε τοπικό επίπεδο (εξορύξεις, ανεμογεννήτριες, ερημοποίηση της Δυτικής Μακεδονίας, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ κλπ), η δυνατότητα επιβολής μιας ενεργειακής πολιτικής στην παραπάνω κατεύθυνση, θα κριθεί από το αν θα υπάρξει μια **ενοποίηση με ανώτερο πολιτικό περιεχόμενο του εργατικού κινήματος**, στο επίπεδο των εργαζομένων στον τομέα της ενέργειας, σε αυτό των τοπικών δράσεων, όσο και τελικά στο σύνολο του εργατικού κινήματος.

Η προβολή μιας ολότελα διαφορετικής αντίληψης για την ενέργεια με κύριο στοιχείο την από-εμπορευματοποίησή της, δεν υπεκφεύγει από την **ανάγκη συγκεκριμένων τοποθετήσεων** για τα διλλήματα που τίθενται σήμερα. Αντίθετα, αποτελεί το κριτήριο και θέτει μια ισχυρή **αφετηρία** ακριβώς για την τοποθέτηση που πρέπει να διατυπώνεται για αυτά. Πάνω σε αυτό απαιτείται μια διεξοδικότερη τοποθέτηση.

ΥΓ: Προσέξτε την οικολογίζουσα βιασύνη της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ στις 16/2/20 να τσακίσει τους

εργαζόμενους της ΔΕΗ στην Δ.Μακεδονία. “Η Θάτσερ πάντως δεν έχασε” γράφει, ενθαρρύνοντας τον Μητσοτάκη και απειλώντας τους εργαζόμενους. Ω, τι καθαρή μετάβαση!

17/2/20 (από ανάρτηση στο facebook)

Ανώδυνη μετάβαση δεν υπάρχει. Η ανεργία, η εσωτερική μετανάστευση, τα τοξικά πολιτικά κατάλοιπα στην τοπική κοινωνία δεν θα αποφευχθούν. Παράδειγμα, ο χιλιοτραγουδισμένος αρχηγός των ανθρακωρύχων: Ο 82χρονος πια Arthur Scargill κατέληξε κήρυκας του Brexit και απολογητής του Μπόρις Τζόνσον. Ομως, στο εγχείρημα της απολιγνιτοποίησης κρίνεται κάτι πολύ πιο σημαντικό από το σθένος της κυβέρνησης – και το συνακόλουθο πολιτικό κόστος. Κρίνεται η ίδια η ικανότητα του ελληνικού κράτους να σχεδιάζει και να υλοποιεί εγχειρήματα τέτοιου βεληνεκούς.

17 Φεβρουαρίου 2020

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΠΟΨΕΙΣ

Η Θάτσερ, πάντως, δεν έχασε.